

Moderační galerie

Varianta brainwritingu

Divergentní metoda

Využití metody:

Plánovací setkání – ano

Řešitelské setkání – ano

Rozhodovací setkání – ano

Facilitátor – ano

Ideální počet účastníků – 7–9 (může být však využit i desítkami účastníků setkání, např. při komunitním plánování)

Individuální použití – ne

Základní pomůcky – flipchart, flipové papíry, lektorský kufrík, nalepovací kartičky 5x5 cm

Charakteristika skupiny:

- *otevřená – ano*
- *uzavřená (nechce diskutovat) – částečně (záleží na dovednosti facilitátora)*

Část setkání:

- *použití metody na začátku setkání*
- *použití metody uprostřed setkání*
- *použití metody na konci setkání*

Příklad použití metody:

- *zisk maximálního počtu návrhů na řešení konkrétního problému*
- *pojmenování různých problémů v dané otázce*
- *návrhy kritérií, podle nichž se bude vybírat nejvhodnější řešení*
- *generování maximálního počtu námětů a úhlů pohledu na problém*

Moderační galerie je opět verzí brainwritingu, s níž pracuje každý sám. Každý píše na papír své nápady a ve stanoveném časovém limitu jich napíše co nejvíc. Účastníci musí psát každý nápad na jinou kartičku. To kvůli případné manipulaci s kartičkami.

1. krok

Dohodnutí pravidel

2. krok

Facilitátor dá členům skupiny (o téměř libovolném počtu), sedícím u společného stolu instrukce podobné jako při všech divergentních metodách. Cílem je získat co nejvíce rozličných nápadů na řešení zadaného problému.

3. krok

Účastníci dostanou kartičky a na každý lístek napíší jen jednu myšlenku nebo nápad. Každý píše na papír své nápady a ve stanoveném časovém limitu jich napíše co nejvíc.

4. krok

a) V tomto kroku účastníci vstanou, přečtou náměty ze svých kartiček a vylepí. Další účastníci vylepí své kartičky ke kartičkám podobným. To znamená, že si účastníci setkání třídí kartičky podle oblastí.

b) Na závěr všechny kartičky facilitátor sesbírá, čte jednotlivé nápady, ověřuje si jejich porozumění a vylepuje podle oblastí nebo přepisuje je na společný flipchart.

c) Při nedostatku času třídění kartiček do oblastí proběhne mimo program setkání, např. o přestávce nebo po tomto kroku setkání. Problémem může být to, že účastníci nebudou rozumět obsahu kartiček

Poznámka:

Někteří facilitátoři, kteří se zaměřují na práci s moderační galerií, jsou vybaveni celou řadou pomůcek pro tuto metodu. Mají velké paravány, kam se kartičky vylepují (jeden paraván = jedna oblast), mají různé veliké kartičky různých tvarů (velké kartičky = vize, menší kartičky = cíle, nejmenší kartičky = úkoly, obláčky = připomínky, obdélníky = hrozby...).

5. krok

V dalších krocích se s nápady pracuje dále.

Příklad použití moderační galerie

Řešitelská porada

Praktický návod, jak řešitelskou poradu realizovat formou moderační galerie:

Cíl – stanovit vize školy (první varianta)

Potřeby – 400 moderačních karet (5 x 15cm, různobarevných), lepenka (přilepovací guma), 30 větších „lepíků“, 120 menších „lepíků“

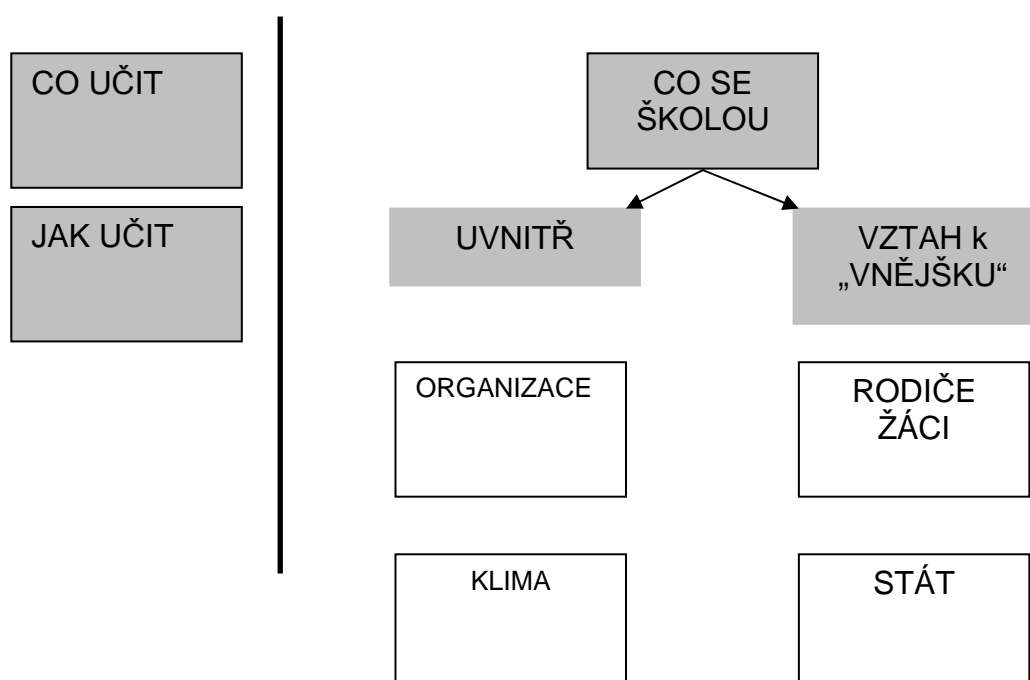
Postup:

Zahájení porady – účel porady, pravidla jednání

Úvod – obecná informace o tom, že je nutné stanovovat si cíle a rozlišovat ty měřitelné a neměřitelné – nastavena terminologie VIZE

Metodou moderačních karet se v kolečku každý může vyjádřit – napsat na kartu stručnou formulaci své vize, o které se domnívá, že to je směřování školy do budoucna.

Okruhy ke kterým by vize měly vést a napomáhat můžou být nastaveny takto:

1. kolo

Podána základní informace o metodě SMART – účastníci byli požádáni o odlišování a posuzování míry měřitelnosti a neměřitelnosti.

Instrukce:

- příspěvky typu „vize“ se lepí opticky nahoru, příspěvky typu „cíl“ dolů
- každý se snaží lepit svoji kartu do oblasti, kde se mu zdá, že jsou karty z podobného soudku
- neopravujeme nikomu nic
- každý může napsat cokoli mu je libo

2. kolo

- chce-li si někdo přeměnit nebo přesunout svoji kartu
- teď všichni přidáváme náměty z oblasti CO A JAK UČIT

3. kolo

- soustředíme se na náměty co měnit nebo naopak neměnit na škole jako instituci

4. kolo

- Každý účastník dostal 5 „lepíků“ (1 velký a 4 malé). Velký „lepík“ použil jako prioritu – přilepil jej na nejdůležitější kartičku (dle jeho názoru).
- V dalším hodnocení přidělil zbývající čtyři menší „lepíky“ – body tam, kam považoval za vhodné – mohl nalepit na čtyři kartičky jednu nebo na jednu kartičku čtyři – zcela dle své úvahy.

5. kolo Shrnutí

Pojmenuje se stav, ke kterému se došlo a proces, kterým se tak stalo. V tomto konkrétním případě to bylo:

- Máme čtyři velké skupiny a řadu dílčích námětů, které v tuto chvíli neumíme nebo nechceme zařadit.
- Velmi intenzivně jsme se o mnoha věcech dohadovali – to je dobré, protože to znamená, že nám na tom záleží.
- Dle Vašich vlastních slov se dnes řada z Vás podívala na organismus školy tak souhrnně a se všemi souvztáženostmi, jako málokdy (nebo nikdy) před tím.
- Jsme schopni dohlédnout, že škola je i o jiných činnostech, než které jsme vnímali doposud.
- Toto je náš společný požadavek na to, jak chceme, aby škola fungovala.
- Jsme připraveni vytvářet nebo respektovat pravidla, která nám k tomu pomohou.
- Kartičky je třeba přepsat a naformulovat do srozumitelného dokumentu – ředitel školy s jednou kolegyní si to vzali jako svůj úkol.

Komentář facilitátor

- Před prvním kolem jsem nechal vypracovat tři až pět karet, ale povolil jsem nalepit jen jednu – snaha o nastavení priorit.
- Od druhého kola se profilovali jednotlivci, kteří se snažili udat více karet na jedno vystoupení.
- Po druhém kole jsme začali už jasně pojmenovávat a oddělovat skupiny cílů a vizí – opticky se karty rozdělily do čtyř skupin (sloupců, shluků), ve kterých byly v horní části spíše trendy a vize a v dolní konkrétní cíle, požadavky a náměty.

- Zásadní důležitost přikládám procesu tvorby. Pokud by učitelky dostaly výsledek na papíře jako „správné řešení shora“, nikdy by se s ním neztotožnily do této míry.

Poznámka:

Pro tuto poradnu je vhodné použít externího facilitátora. Facilitátor je odborník, který dokáže řešit konflikty mezi znesvářenými stranami a je to také odborník na řízení porad – především řešitelských. Je to člověk, který absolvoval praktický nácvik vedení diskuse, ví jak postavit poradnu, jak ji vést, umí pokládat otázky, získat od účastníků diskuse zpětnou vazbu, shrnovat, podnítit účastníky k diskusi, a to vše tak, aby byl nenápadný. Je to zpravidla člověk, který je zvenčí a sám poradnu pouze řídí a v žádném případě se nezúčastňuje svými náměty a neprosazuje své názory.